

Sürdürülebilirlik Bülteni

Aralık 2023

JCR Avrasya Derecelendirme

Ekonomik ve Analitik
Araştırmalar

COP28 Başladı

Bu yıl 28.'si düzenlenen Birleşmiş Milletler  klim Zirvesi Taraflar Konferansı (COP28) Birleřik Arap Emirlikleri'nin ev sahipliğinde 30 Kasım'da başladı. Konferansın dünyanın en büyük petrol üreticilerinden birisinin ev sahipliğinde düzenleniyor olması tartişmaların odağında.

Zirveye dünya genelinden 97 bin kayıtlı kişi fiziki katılım sağlarken online katılımcılarla birlikte bu sayının 100 bini geğmesi bekleniyor.

4 ana temanın ele alınacağı konferansın ajandası şöyle:

- **"adaletli ve düzenli bir enerji dönüřümü",**
- **"iklim finansmanının düzeltilmesi",**
- **"insana, doęaya, yařama ve yařam kaynaklarına odaklanma",**
- **"kapsayıcılığın desteklemesi".**

COP28: İklim Fonu Onaylandı

Geçtiğimiz yıl Mısır'da düzenlenen COP27'de kararlaştırılan gelişmekte olan ülkelerin iklimle ilgili uğrayacakları kayıp ve hasarlara ilişkin kurulacak fon COP28'de operasyonel hale getirildi. Fonun işleyişine dair detayların şekillendiği son geçiş komitesi toplantısında fona dair önemli konular belirlendi.

Birleşmiş Milletler İklim Zirvesi ve Paris Anlaşması ile uyumlu bir biçimde işleyecek fonun **ev sahipliği ve sekretaryası dört yıllığına Dünya Bankası** tarafından yürütülecek. Şu ana kadar fon için USD 420 milyon tutarında finansal taahhütte bulunuldu.

COP28: Yenilebilir Enerjide Hedef 2030

Paris Anlaşması ile ortaya koyulan küresel ısınmayı 1.5 derece ile sınırlama hedeflerine yönelik olarak fosil yakıtların kullanımının azaltılmasına ilişkin kararlara COP28’de bir yenisi daha eklendi. **118** ülkenin imzacı olduğu **Küresel Yenilebilir Kaynaklar ve Enerji Verimliliği Taahhüdü** 2030 yılına kadar kurulu yenilebilir enerji kaynaklarını **üç katına** çıkarmayı hedeflemekte.

Türkiye, Çin, Hindistan ve Güney Afrika henüz taahhüde imza koymazken bir gelişme de fosil yakıt üreticileri tarafında gerçekleşti. Küresel petrol üretiminin **40%’sine** karşılık gelen **50 firma** COP28’de **Petrol ve Gazın Karbonsuzlaştırılması Sözleşmesi’nde** imzacı oldu.

Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları Taslağı Görüşe Açıldı

Kamu Gözetimi Kurumu (KGK) Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nın taslaklarını kamuoyu görüşüne açtı.

Kurumdan yapılan açıklamada, 2022 yılında Türk Ticaret Kanunu'nda yapılan değişikliğin KGK'yı Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nı yayımlamaya yetkili kıldığını belirtildi. KGK bu yetkiye dayanarak Haziran 2023'te ISSB tarafından yayımlanan IFRS S1 ve IFRS S2 standartlarının ülkemiz için en uygun standartlar olduğu konusunda karar kıldı.

İlgili standartların Türkçe çevirilerinin yapılmasının ardından görüşe açılan TSRS S1 Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Hükümler ve TSRS S2 İklimle İlgili Açıklamalar başlıklı standartlar kamuoyu görüşüne açıldı.

Bankalar Sürdürülebilir Sendikasyon Kredisi Sağladı

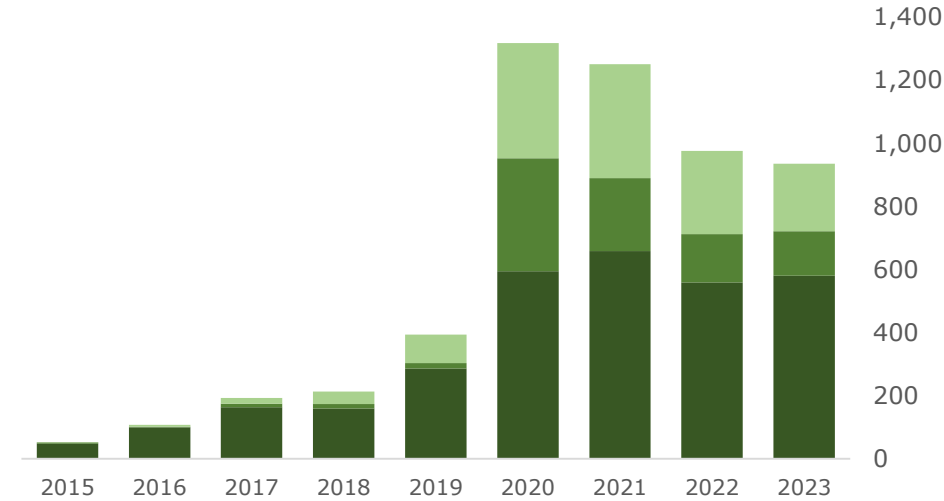
2023 takvim yılı sonuna yaklaşılırken bankaların sendikasyon kredileri yenilemelerinde sürdürülebilir krediler öne çıktı. Kasım ayı içerisinde Eximbank, İş Bankası, Vakıfbank sürdürülebilir sendikasyon kredisi sağlarken Aralık ayı ile birlikte QNB Finansbank ve Garanti BBVA sendikasyon kredisi aldı.

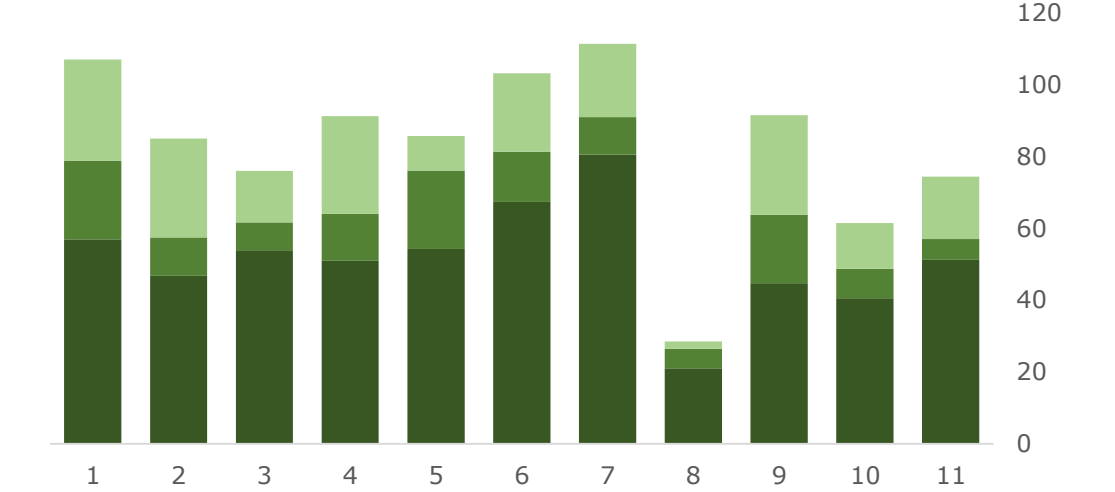
5 bankanın toplamda elde ettiği sürdürülebilir ve sürdürülebilirlik bağlantılı sendikasyon kredisi tutarı USD 2.48 milyar ve EUR 615 milyon olarak gerçekleşti. Öte yandan İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) ilk yeşil tahvil ihracı için işlemlere başladı.

Sürdürülebilir Tahvil Piyasası

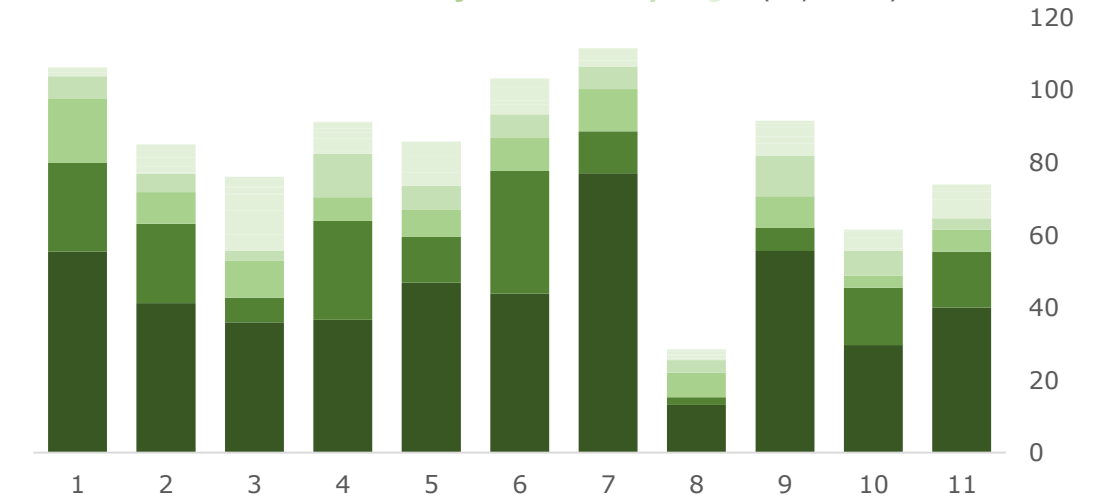
Sürdürülebilir Tahvil ihraçları
Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

2023 Yılı Aylık Sürdürülebilir Tahvil İhraçları
Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

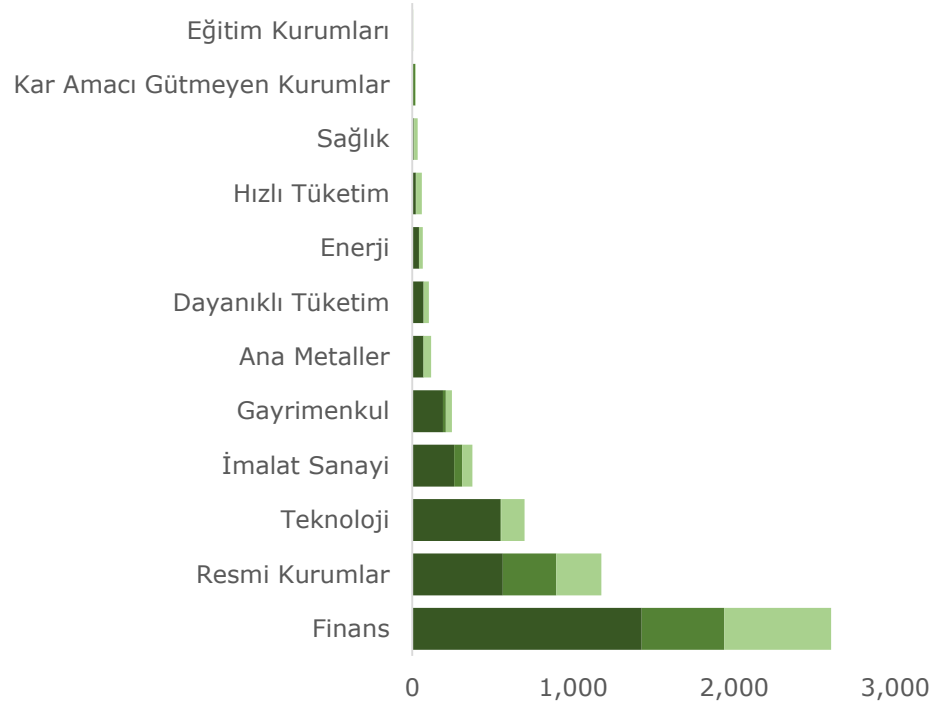
2023 Yılı Aylık Sürdürülebilir Tahvil İhracının Sektörel Dağılımı
Finans Resmi Kurumlar Teknoloji İmalat Sanayi Diğer (Milyar USD)

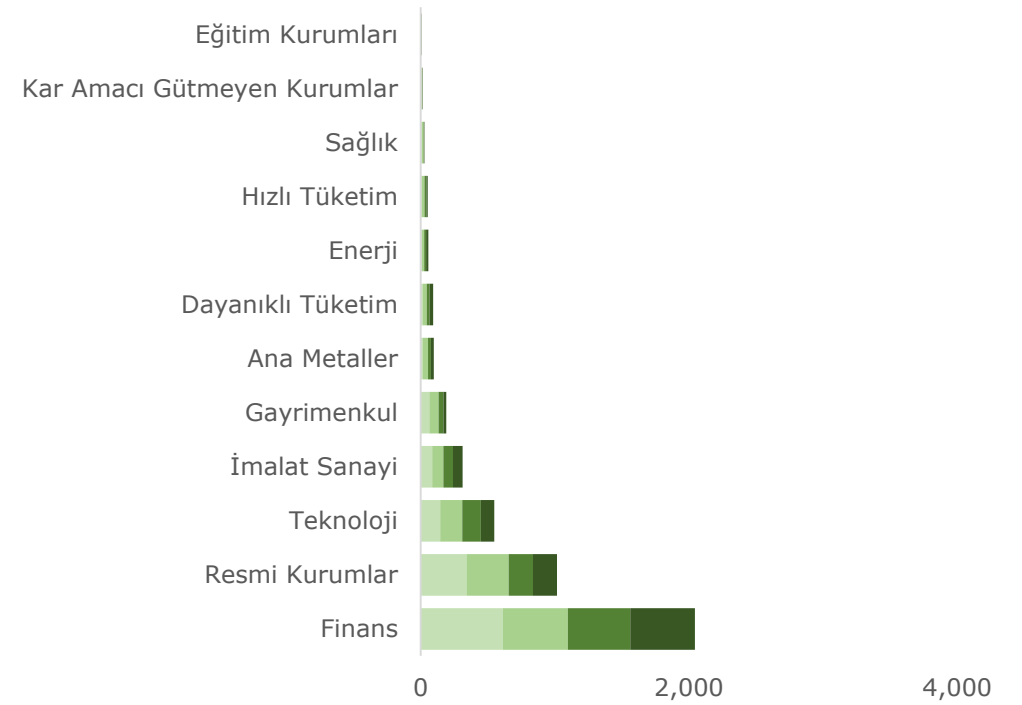
Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Sürdürülebilir Tahvil Piyasası

2006-2023 Dönemi Sürdürülebilir Tahvil İhracı Sektör-Tahvil Dağılımı
Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

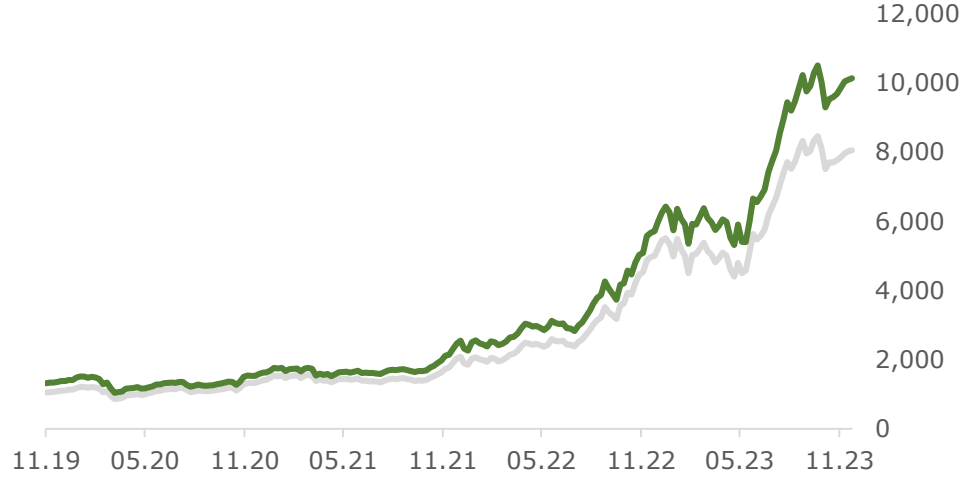
2020-2023 Dönemi Sürdürülebilir Tahvil İhracı Sektör-Yıl Dağılımı
2023 2022 2021 2020 (Milyar USD)

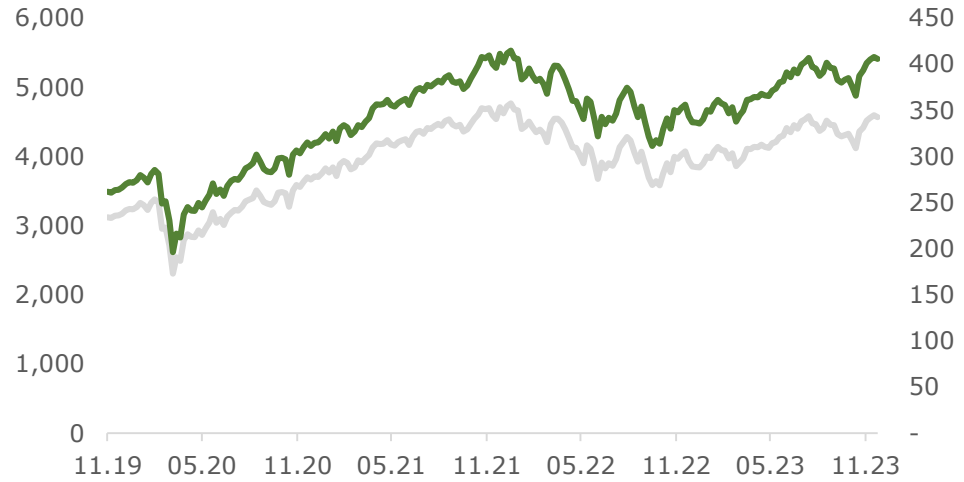
Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Sürdürülebilirlik Endeksleri

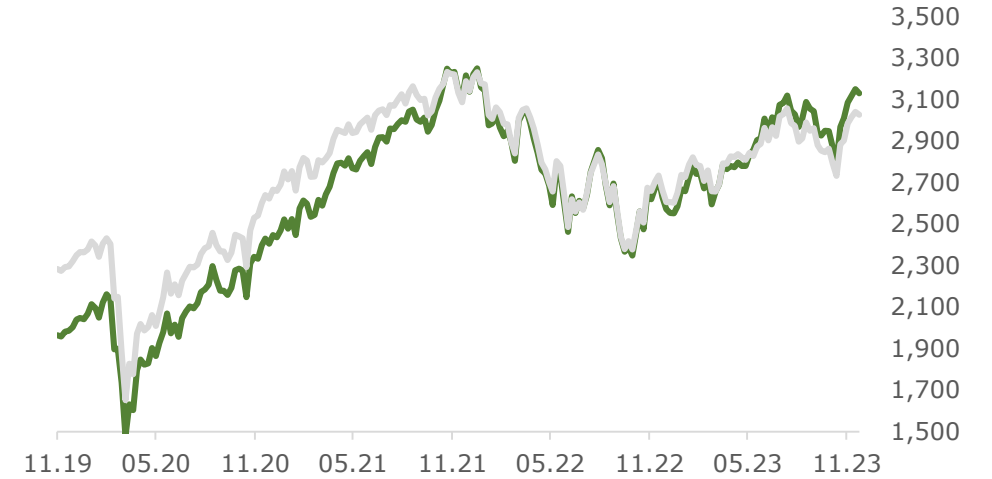
BIST Sürdürülebilirlik Endeksi
BIST100

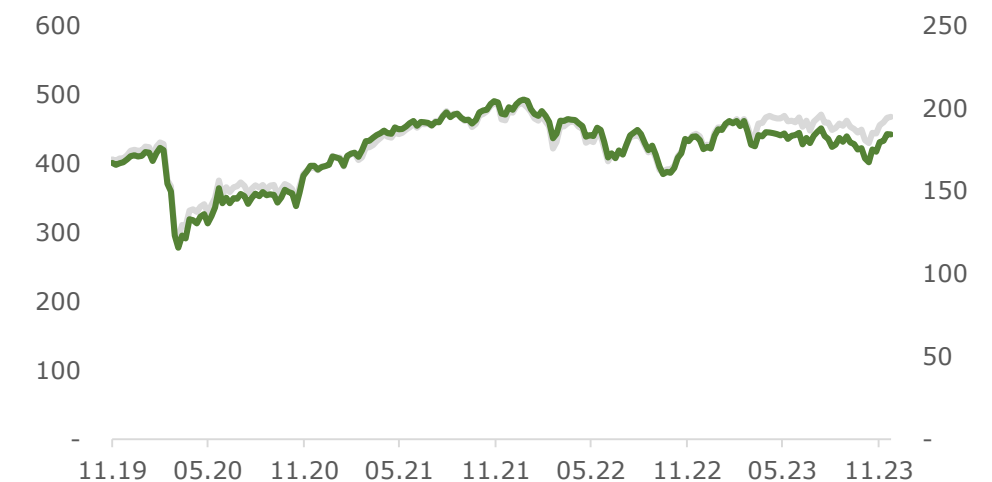
SP500 Sürdürülebilirlik Endeksi (Sağ Eksen)
SP500 Endeksi (Sol Eksen)

KLD400 Sosyal Endeksi
MSCI Global Endeks

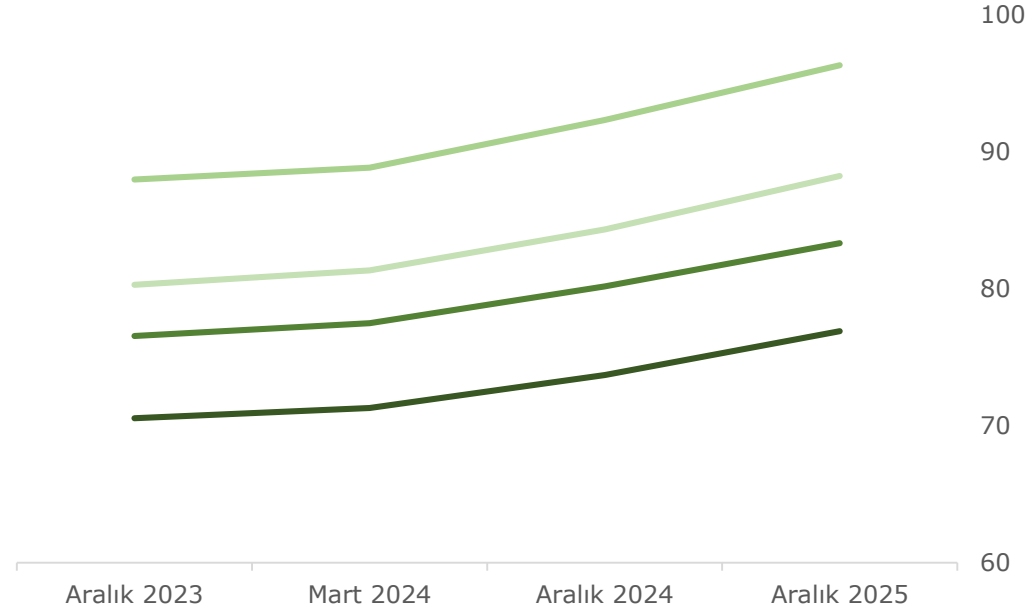

Stoxx Global ESG Liderleri Endeksi (Sağ Eksen)
STOXX600 Endeksi (Sol Eksen)

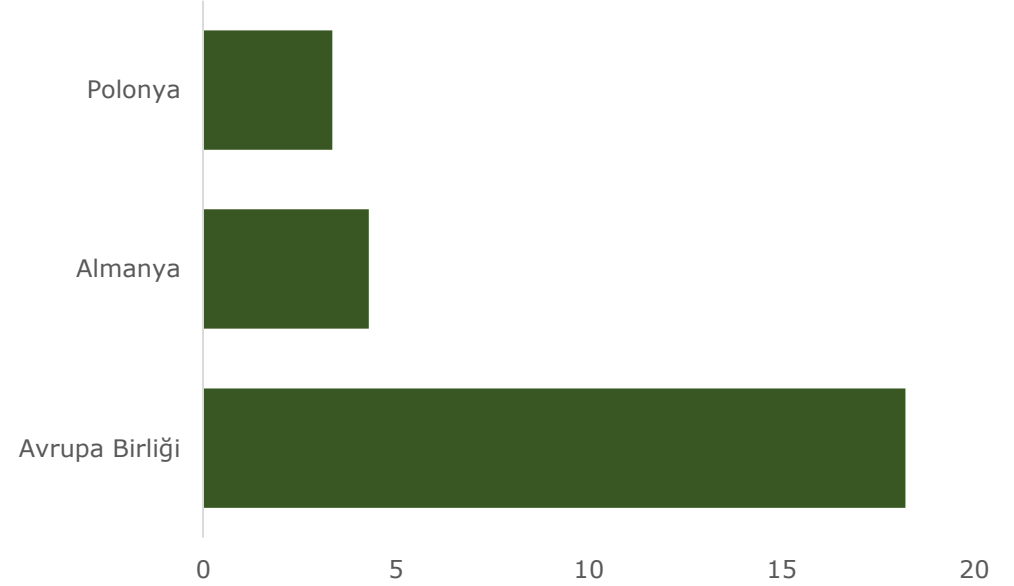

Karbon Piyasası

Karbon sertifika fiyatları 70 USD/t seviyesinin üzerinde ancak fiyatlar düşüş eğiliminde.
30 Kasım 2023 23 Kasım 2023 23 Ekim 2023 23 Ağustos 2023

Önümüzdeki 1 ay içinde ihale edilecek olan karbon sertifikası miktarı 26 milyon ton düzeyinde.
İhale Edilecek Karbon Sertifikası (Ton/EUR)

Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Ekonomik ve Analitik Araştırmalar

JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.

Maslak Mah.
Tařyoncası Sok.
No:1/F F2 Blok Kat:2
34485 Sarıyer/İstanbul
Türkiye

info@jcrer.com.tr
Tel +90 212 352 56 73-74
Faks +90 212 352 56 75

www.jcrer.com.tr

JCR Avrasya Derecelendirme A.ř. tarafından hazırlanan rapor, kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgilerin kullanımıyla hazırlanmıştır ve yalnızca bilgilendirme amacı taşımaktadır. Rapor, herhangi bir finansal enstrümanın alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlamak için hazırlanmamıştır ve bu şekilde yorumlanmamalıdır. Rapor, JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu hazırlayan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmelerini yansıtmaktadır. JCR Avrasya Derecelendirme A.ř., bu raporda yer alan bilgilerin doğruluğunu garanti etmemekte olup, bu rapor ve içinde yer alan bilgilerde değişiklik yapma hakkını saklı tutmaktadır. JCR Avrasya Derecelendirme A.ř., bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan sorumlu değildir. Bu rapor üzerinde JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin telif hakkı bulunmaktadır ve JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin yazılı izni olmadan herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır.